

ความคืบหน้าการเชื่อมโยงข้อมูล ธุรกรรมต้องสงสัยในตลาดสินทรัพย์ดิจิทัล

(เผยแพร่เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2569 ในคอลัมน์ “คุยกับ ก.ล.ต.” นสพ.กรุงเทพธุรกิจ)

โดย นายเอนก อยู่เย็น รองเลขาธิการ และโฆษก
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

สวัสดีทุกท่านครับ วันนี้ ก.ล.ต. มีความคืบหน้าการดำเนินการเพื่อ “การป้องกันการนำสินทรัพย์ดิจิทัลมาใช้เป็นช่องทางในการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและการฟอกเงิน” หลังจากการประชุม “Joint Operation” ของ ก.ล.ต. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2569 มาชวนให้ติดตามกันอีกเรื่องหนึ่งครับ

แต่ก่อนจะเล่าถึงความคืบหน้า ผมขอเล่าถึงที่มาของความร่วมมือยกระดับแนวทางการปฏิบัติงาน หรือ ที่เราเรียกกันว่า “Joint Operation” สักหน่อย เพื่อให้ทราบที่มาของความร่วมมือนี้อีกครั้งครับ

“Joint Operation” เป็นการบูรณาการความร่วมมือของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และศูนย์ปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ACSC) โดยกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง (CIB) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ปรับลดขั้นตอนการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงาน และมุ่งบรรลุเป้าหมายในการเชื่อมโยงข้อมูล (Connecting the dots) และข้อมูลพฤติกรรมในการทำธุรกรรมต้องสงสัยในตลาดสินทรัพย์ดิจิทัล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตามธุรกรรม stablecoin เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและการฟอกเงินในเชิงรุก

ความร่วมมือดังกล่าวมีจุดเริ่มต้นจากการหารือร่วมกัน ซึ่งพบว่าที่ผ่านมาแต่ละหน่วยงานต่างก็มีข้อมูลธุรกรรมเงินบาทและสินทรัพย์ดิจิทัลที่ต้องสงสัย แต่ยังขาดการเชื่อมโยงฐานข้อมูลทางการเงินระหว่างกันอย่างเป็นระบบ เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2569 จึงได้จัดประชุมร่วมกันระหว่าง 4 หน่วยงาน เพื่อผนึกกำลังและดำเนินงานร่วมกันในลักษณะ Joint Operation เพื่อเชื่อมโยงข้อมูล และบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องทั้งระบบ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทั้งป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และสร้างความน่าเชื่อถืออย่างเป็นรูปธรรมในการกำกับดูแลและการดำเนินการตามกฎหมาย จากความร่วมมืออย่างต่อเนื่องกับหน่วยงานต่าง ๆ ส่งผลให้การติดตามพฤติกรรมต้องสงสัยในตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลของ ก.ล.ต. มีความกระชับและคืบหน้าไปมากครับ

ช่วงที่ผ่านมาอาจพบข่าวว่า สินทรัพย์ดิจิทัลอาจถูกใช้ในการฟอกเงิน หรือโยกย้ายสินทรัพย์ที่ได้จากการก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยีผ่าน stablecoin ในบางลักษณะ รวมทั้งอาจมีกลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมทางการเงินที่อาจเกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลของหน่วยงานอื่น ซึ่ง ก.ล.ต. ได้ติดตามพฤติกรรมต้องสงสัย และจะดำเนินการรวบรวมและนำส่งข้อมูลดังกล่าวให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกรอบอำนาจหน้าที่ เพื่อร่วมกันตรวจสอบเส้นทางการเงินและพิจารณาพฤติกรรมต้องสงสัย อันเป็นกลไกสำคัญในการยับยั้งการกระทำความผิดต่อไปครับ

นอกจากนี้ สำหรับความคืบหน้าเกี่ยวกับการออกหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับส่งข้อมูลประกอบการโอนสินทรัพย์ดิจิทัล หรือ Travel Rule ซึ่งจะเป็นการยกระดับความสามารถในการติดตามเส้นทางการเงินของธุรกรรมสินทรัพย์ดิจิทัล สามารถตรวจสอบ ป้องกัน สกัดกั้นอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และป้องกันความเสี่ยงที่ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลจะถูกใช้เป็นช่องทางในการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่

การก่อการร้าย รวมทั้งยังเป็นการยกระดับมาตรการป้องกันการฟอกเงินให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล (FATF) ซึ่งจะส่งผลดีต่อการเพิ่มความน่าเชื่อถือและการเชื่อมโยงกับตลาดต่างประเทศของไทยในระยะยาวครับ

หากยังจำกันได้ ผมเคยนำเรื่องการออกหลักเกณฑ์ Travel Rule ในช่วงที่มีการเปิดรับฟังความคิดเห็นมาแล้วให้ฟังไปบ้างแล้วนะครับ ว่าหลักเกณฑ์ Travel Rule จะกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลทุกประเภทที่มีการโอนหรือรับโอนสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้า เช่น

- ต้องมีนโยบายหรือขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการรับและส่งข้อมูลการโอนสินทรัพย์ดิจิทัลเพื่อลูกค้า และรวบรวมข้อมูลธุรกรรม ข้อมูลของลูกค้า และคู่ธุรกรรมของลูกค้า เพื่อนำมาตรวจสอบและบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง โดยต้องเก็บข้อมูลทุกธุรกรรมอย่างน้อย 5 ปี

- ต้องมีมาตรการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการโอนหรือรับโอนสินทรัพย์ดิจิทัลตามที่กำหนด

- ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่ส่งคำสั่งโอน ต้องส่งข้อมูลธุรกรรม ข้อมูลของผู้โอนและผู้รับโอน พร้อมคำสั่งโอนสินทรัพย์ดิจิทัลให้แก่ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่รับคำสั่งโอน

หลังจากสรุปและประมวลความคิดเห็นที่ได้รับฟังมาแล้ว คาดว่าจะออกหลักเกณฑ์ Travel Rule ได้ภายในช่วงไตรมาส 3 ปีนี้ โดยจะมีระยะเวลาให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลเตรียมความพร้อมสำหรับหลักเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เกิดความราบรื่นในการใช้มาตรการดังกล่าวครับ

นอกจากความคืบหน้าในการตรวจพบและนำส่งข้อมูลพฤติกรรมการทำธุรกรรมต้องสงสัยในตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และช่วงเวลาที่หลักเกณฑ์ Travel Rule จะมีผลใช้บังคับแล้ว ในเร็ว ๆ นี้ ก.ล.ต. ยังได้เตรียมยกระดับมาตรการเพื่อป้องกันการนำสินทรัพย์ดิจิทัลมาใช้เป็นช่องทางในการกระทำความผิดทางเทคโนโลยีและการฟอกเงิน ให้มีความเข้มงวดและครอบคลุมยิ่งขึ้นด้วย ซึ่งเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่จะนำมาเล่าให้ฟังต่อไปครับ

จะเห็นว่า ก.ล.ต. ตระหนักถึงความสำคัญและได้ยกระดับมาตรการกำกับดูแล ทั้งในฝั่งของตลาดทุนและตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลให้มีความเข้มงวด ให้เท่าทันต่อรูปแบบ เทคโนโลยี และวิธีการที่เปลี่ยนไปของกลุ่มมิจฉาชีพมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสกัดกั้นและป้องกันมิให้ตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลถูกใช้เป็นเครื่องมือของกลุ่มผู้กระทำความผิดและเครือข่ายการฟอกเงิน